

OPUSCULUM

3/2014

MĚSÍČNÍK ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

OBSAH

Dopis provinciála	1
Zprávy z provincie	2
Literární salón D8	3
Zemřela Marie Přibyslava Martincová	4
Prosby o modlitby	4
Laická sdružení svatého Dominika	5
Krystal OP	7
Nové knihy, Res Claritatis	8
D. Z. Králová: Překonávání hranic se sv. Dominikem	9
List magistra řádu: Dominikánští laici a kázání	13

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Nám. Chuchelských bojovníků 11/5, 159 00 Praha 5

e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 280 Kč.

Internet: *opusculum.op.cz*

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 3. 2014

DOPIS PROVINCIÁLA

Milé sestry a milí bratři dominikánské rodiny!

V prvních únorových dnech skončila provinční kapitula bratří. Akta kapituly, závěrečný dokument obsahující všechna rozhodnutí, byla přeložena do angličtiny a poslána do Říma magistrovi řádu. Ten je spolu s generální radou prostuduje a schválí, anebo také něco upraví. Až potom budeme moci konečný text zveřejnit. Musím vás proto požádat ještě o trochu trpělivosti. Mohu však už nyní říct, že v příštích letech se chceme více soustředit na apoštolát ve prospěch rodin a cíleně podporovat úctu ke svaté paní Zdislavě, zapojit se do programů v rámci světového setkání mládeže, které bude v roce 2016 v Krakově, a spolupracovat na velkých misijních projektech zamýšlených v naší zemi. Ve všech těchto oblastech počítáme s aktivní účastí všech větví dominikánské rodiny.

V duchu zapojení zástupců prakticky všech větví dominikánské rodiny se také nesla celá kapitula. Ze srdce děkuji všem vám, a bylo vás opravdu poměrně dost, kteří jste si udělali čas a věnovali své síly už při přípravě kapituly či během ní. Jako zvlášť přínosnou jsme vnímali přítomnost a účast fr. Damiána Mačury ze slovenské provincie. Věřím, že se před námi otevírá období bližší spolupráce mezi našimi provinciemi. Především však chci poděkovat všem, kdo přípravu i jednání kapituly provázeli svými modlitbami a obětmi. I když neviditelné, právě ty vytvářejí ta podstatná a nejhlubší pouta naší řádové rodiny. Cennou zkušeností této kapituly bylo hluboké vědomí, že charisma svatého Dominika se může v naší zemi plně rozvinout jedině tehdy, když budeme apoštolsky působit společně.

*fr. Benedikt Mohelník OP
provinciál*

PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2014

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovního) stojí **280 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS), var. symbol 332. **Prosíme odběratele, kteří ještě neuhradili předplatné za rok 2013, o jeho urychlené zaplacení.** S díky redakce.

KALENDÁŘ AKCÍ

- **25.–27. 4. 2014** Setkání formátorů LSsD na Svaté Hoře
- **18. 10. 2014** Setkání České dominikánské rodiny v Praze

PLZEŇSKÝ KONVENT

Přednášky

13., 20. a 27. 3. v 19.15 přednáška z cyklu o tajemství Ježíše Krista. Přednáší fr. Tomáš Pospišil OP v sále kláštera od 19.15 hod.

<http://plzen.op.cz>

KONGREGAČNÍ SESTRY

Postní rekolekce pro děti a mládež

„Být s Ježíšem“

u sester dominikánek ve Střelcích u Brna

Termín: od 14. do 16. 3. 2014

Cena: 150 Kč

S sebou: spacák, karimatku, papuče, Písmo

Přihlášky: do 10. 3. 2014 na adrese:

roberta@dominikanka.cz

I vydal se Abram na cestu

Setkání pro dívky od 18 do 30 let, které chtějí společně naslouchat a vyjít do země, kterou jim Hospodin ukáže. Setkání probíhají v Praze u sester dominikánek v Černé ul. 14.

21.–23. 3. Vybavení na cestu: osobní obdarování, vnitřní řád; překážky na cestě.

Přihlášky týden předem:

bernadeta@dominikanka.cz

Letní tábor pro děti a mládež

od 9 do 18 let

pod vedením sester dominikánek

Svatý Jan pod Skalou od 5. do 12. 7. 2014

Téma: Biblické postavy Starého zákona

Kontakt: S. M. Guzmanova Valentová

tel. 724 233 964, guzmana@dominikanka.cz

Ubytování v KDS

Katolický domov studujících nabízí během školního roku (350 Kč/200 Kč) i letních prázdnin (300 Kč/180 Kč) ubytování v centru Prahy. Více informací na <http://kds.op.cz>

LAICKÁ SDRUŽENÍ

Sestry dominikánky-mnišky zvou pražské laiky na komorní setkání ve svém klášteře v Praze-Lysolajích. Setkání se uskuteční v sobotu 22. března na téma Řehole svatého Augustina. Další informace najdete na straně 6.

DARY NA DOROST

Dary na dominikánský dorost je možné zasílat na čú: 6375022/2700 s vs: 367678. Všem dárcům velmi děkujeme a modlíme se za ně, aby jim Pán jejich štědrost oplatil.

fr. Cyprián OP, syndik provincie

DOMINIKÁNI NA FACEBOOKU

<http://www.facebook.com/groups/435180273216709/>

<http://www.facebook.com/KrystalOp>

<http://www.facebook.com/Dominikanska8>

DOMINIKÁNSKÁ 8

Místo vzdělání a kultury při klášteře sv. Jiljí v Praze

KŘEŠŤAN A SPOLEČNOST: MEZI ODPOVĚDNOSTÍ A SOLIDARITOU

Křesťanský pohled na sociální politiku

čtvrtek 20. března 2014 v 19.30 hod., barokní refektář (vstup Jilská 7a)

ROZPRAVY U DOMINIKÁNŮ: KDO V CÍRKVI SLOUŽÍ A KDO VLÁDNE

Svatost svěcení: krize autority a pokušení klerikalismu

čtvrtek 27. března 2014 v 19.30 hod., barokní refektář (vstup Jilská 7a)

K debatnímu stolu zasednou fr. Antonín Krasucki OP, patrolog P. David Vopřada a Barbora Spalová, sociální antropoložka. Moderátorem setkání bude fr. Benedikt Mohelník OP.

<http://www.dominikanska8.cz>

Nakladatelství Krystal OP a Dominikánská 8 zvou na další večer cyklu

LITERÁRNÍ SALÓN D8

posezení a zamyšlení nad knihou z nakladatelství Krystal OP

středa 12. března 2014 v 19.30 hodin v čítárně dominikánského kláštera

Timothy Radcliffe: Sedm posledních slov

moderuje fr. Jindřich Poláček OP

Bývalý magistr dominikánského řádu se zamýšlí nad Ježíšovými posledními slovy, která pronesl při svém utrpení na kříži. Provádí čtenáře jejich hloubkou a dynamikou, odhaluje, jakým způsobem v nich můžeme spatřit tajemství láskyplného vztahu Otce a Syna a místo člověka v něm.

Autor se noří do ponuré a skandální události Kristova ukřižování, aby nakonec poukázal na význam a vyvrcholení kalvárské oběti – zmrtvýchvstání Božího Syna a vítězství života nad smrtí, vítězství odpuštění a naděje. Timothy Radcliffe objevuje momenty každodenního života, ke kterým právě Ježíšova poslední slova mohou být klíčem a ve kterých znějí dál jako nekonečná ozvěna. Přijďte s ostatními čtenáři diskutovat o prožitcích z četby této knížky. Přečíst se sice dá za pár chviliek, ale meditovat o těchto myšlenkách lze ještě dlouho...

Krystal OP a Dominikánská 8

XIV. ročník Pochodu pro život 2014

Letošní celostátní Pochod pro život proběhne v sobotu 29. března 2014 v Praze. Začne ve 14.15 hod. na Mariánském náměstí v Praze před budovou pražského Magistrátu a odtud bude pokračovat po nábřeží na Václavské náměstí, kde bude ukončen v cca 16.15 hod.

Doprovodný program:

9.00 diskusní panel s osobnostmi veřejného života (Dominikánský klášter, Jilská 7a)

12.30 Pontifikální mše svatá u sv. Jiljí – kardinál Dominik Duka, arcibiskup pražský / Liturgie v řeckokatolické katedrále sv. Klimenta – apoštolský exarcha Ladislav Hučko / Mše svatá pro cizojazyčné účastníky u Pražského Jezulátka

Zemřela Marie Přibyslava Martincová

V důvěře v Boží milosrdenství a lásku oznamujeme všem přátelům a známým, že si Pán k sobě dne 16. února 2014 ve věku 88 let povolal naši sestru Díla blažené Zdislavy, Marii Přibyslavu Martincovou.

S naší drahou zesnulou jsme se rozloučili při zádušní mši svaté dne 22. února 2014 v 9.30 hod. v kapli svatého Rafaela v Charitním domově na Moravci.

Po obřadech byla převezena do Litoměřic, kde byla uložena do rodinné hrobky sester Díla blažené Zdislavy.

Děkujeme Bohu za její věrnou službu církvi, za její lásku a přátelství. Prosíme o modlitbu za spásu její duše. Ať jí Pán odmění za všechno dobré, co v životě vykonala pro čest a slávu Boží.

sestry Díla blažené Zdislavy

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za nově zvoleného provinciála fr. Benedikta Mohelníka OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za novou převorku komunity mnišek v Lysolajích S. Marii Pitterovou OP
- ❖ za dominikánskou rodinu v Sýrii, Pákistánu a na Filipínách
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za projekt kláštera mnišek v Praze-Lysolajích

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY – BŘEZEN

1. Aby ve všech kulturách byla respektována práva žen a jejich důstojnost.
2. Za mladé lidi, aby mnozí z nich přijali Pánovo pozvání a obětovali svůj vlastní život hlásání evangelia.
3. Za matky v pozeňnaném stavu, aby se jejich děti mohly narodit a vyrůstat v láskyplných rodinách.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA SETKÁNÍ FORMÁTORŮ LSSD

Formační setkání se bude letos konat na Svaté Hoře u Příbrami 25. až 27. dubna 2014. Tématem setkání, jež připravuje sdružení ve Všerubech, bude liturgická modlitba.

Přijímají se pouze přihlášky na celý pobyt (pátek večer až neděle odpoledne). Uzávěrka přihlášek je 25. března 2014. Po tomto datu každý přihlášený pošle platbu 1000 Kč na účet 2845967001/5500. Tato částka obsahuje 2x nocleh a jídlo po celý pobyt. Po obdržení platby budeme považovat přihlášku za závaznou.

Přihlašovat se můžete u Martiny Imeldy Vaňkové: vanekvseruby@gmail.com, tel: 737 600 889. Do přihlášky napište své jméno, sdružení, svou funkci ve sdružení.

členové všerubského sdružení

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS OLOMOUC (*představený Reginald Jiří Machačík*)

<http://sites.google.com/site/opolomouc>

Naše únorové setkání jsme zahájili jako obvykle ranními chválami a mší svatou. Pak jsme se zahřáli hrníčkem horkého čaje a byli připraveni vyslechnout přednášku otce Pavla M. Mayera o listu Galatským. Celý tento list se nese v duchu Pavlovy rozhořčené výčitky: „Ach, vy pošetilí Galaťané, začali jste duchem a skončili tělem!“ To se ovšem docela klidně může stát i komukoli z nás, proto tento list nikdy neztratil aktuálnost a svou naléhavostí stále působí v duši neklid, jestli jsem opravdu dítě Boží, které volá „Abba, Otče“, nebo jestli snad nemám mentalitu otroka. O tom jsme rozjímali a diskutovali po obědě ve skupinkách nad textem z listu Galaťanům. Oficiální část programu končila odpoledne společnou modlitbou růžence.

Já jsem tentokrát nezůstala na závěrečný úklid po setkání, protože se zotavuji po operaci štítné žlázy a ještě se cítím slabá a brzy unavená. Ale musím říci, že mě mile překvapily mnohé projevy přátelství, zejména z naší dominikánské rodiny. Modlili se za mě bratři a sestry z Olomouce, Prahy, Brna, Znojma a mnoha dalších míst, z prvního, druhého a třetího řádu. Je téměř nemožné poděkovat vám každému osobně. Přijměte tedy, prosím, dík touto formou. Za všechny modlitby a projevy přátelství vám všem upřímně Pán Bůh zaplatí!

Jitka Hosanna Štěpánková

MS 3. PRAŽSKÉ (představený Petr Ondřej Chaloupský)

<http://www.laici3ps.op.cz>

V březnu se sejdeme na postní rekolekci, jež se koná v sobotu 15. března 2014 od 9 do 12 hodin v kapli svatě Zdislavy pod vedením P. Vladimíra Josefa Slámečky.

SETKÁNÍ TERCIÁŘŮ V LYSOLAJÍCH

Další setkání pražských terciářů v lysolajském klášteře mnišek se uskuteční v sobotu 22. března 2014. Všichni jste srdečně zváni.

PROGRAM

(pro zájemce: 7.00 ranní chvály + modlitba se čtením)

8.00 mše sv. (oficiální začátek setkání, přijďte prosím všichni včas)

9.00 občerstvení v hovorně kláštera

10.00 duchovní program na téma *Řehole svatého Augustina* (s využitím komentáře fr. Waltera Wagnera OP „Dominikánský život“)

12.00 sexta a růženec v kapli

12.30 oběd, další program podle domluvy

DOPRAVA

Autobusem 160 ze stanice metra Dejvická v 7.28 (na místě je v 7.36). Vystupuje se na zastávce Pod Hájem, od které je klášter 2 minuty.

PŘIHLÁŠKY: jachym@op.cz

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

2. 3.	S. M. Gabriela Vlková (Olomouc)	50. narozeniny
4. 3.	Fr. Cyprián Suchánek (Praha)	40. narozeniny
6. 3.	Fr. Bartoloměj Kulhavý (Uherský Brod)	93. narozeniny
6. 3.	S. M. Diana Kopřivová (Praha-Lysolaje)	45. narozeniny
11. 3.	S. M. Marietta Andersová (Střelice)	86. narozeniny
12. 3.	S. M. Guzmána Valentová (Bojkovice)	34. narozeniny
13. 3.	S. M. Bertranda Pešková (Jablonné v P.)	83. narozeniny
13. 3.	S. M. Imelda Kobková (Střelice)	77. narozeniny
15. 3.	S. M. Česlava Talafantová (Střelice)	72. narozeniny
15. 3.	S. M. Edita Mendelová	49. narozeniny
19. 3.	Fr. Blažej Matusiak (Praha)	44. narozeniny
22. 3.	S. M. Angelika Vitásková (Bojkovice)	84. narozeniny
23. 3.	Fr. Bernard Špaček (Sloupnice)	60. narozeniny
27. 3.	S. M. Stella Mrtvá (Olomouc)	86. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vyprošujeme Boží požehnání.

NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750

<http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

placení zásilek: č.ú. 2105992658/2700, v.s. 6010

sponzorské dary: č.ú. 6375022/2700, v.s. 5797825

Tomáš Akvinský: Komentář k Etice Nikomachově II

Pro Aristotelovu etiku je klíčové téma ctnosti. Probírá se porůznu v celé Etice Nikomachově, nicméně její 2. kniha představuje východisko, kde je morální ctnost definována a uvedena do kontextu lidského života a jednání. Ctnostné jednání je pro Aristotela a Tomáše takové, jaké můžeme vidět u ctnostného člověka. Kde je ale ten vzorový příklad ctnostného člověka? Aristotelés na tuto otázku přímo neodpovídá, protože předpokládá, že rozumný člověk má takový vzor takřka před očima ve vznešeném Athéňanovi. Pro Tomáše je to především Kristus a světci, ale z filosofického hlediska musí věc uchopit jinak, proto definuje ctnostného člověka jako toho, kdo neuhýbá z cesty, na niž ho postavila jeho přirozenost: „člověk, jaký má být“.

Pro dnešní společnost není podvědomým vzorem vznešený Athéňan, tím méně Kristus a svatí, ale už ani zákon lidské přirozenosti. O to důležitější je přemýšlet o těchto věcech explicitně: v čem spočívá ctnost, kam ji zařadit v celku lidské přirozenosti, jak ji získat a rozvíjet, jaké jsou jednotlivé ctnosti a jim odpovídající neřesti? To vše je tématem druhé knihy Aristotelovy Etiky Nikomachovy a potažmo komentáře svatého Tomáše.

brož., 236 str., 260 Kč

Lukáš Kotala: Novověká ústní disputace

Ústní disputace byla po dlouhá staletí neodmyslitelným jádrem univerzitního kurikula. Je až s podivem, že se na něco tak elementárního a stěžejního mohlo zapomenout natolik, že se nyní jen s velkými obtížemi skládá mozaika pravidel a procesů kdysi tak slavné praxe. Cílem této knihy je přiblížit českému čtenáři téma disputací vůbec a především vykreslit základní obraz novověké disputace. Ta však představuje závěrečnou fázi dlouhé tradice ústní praxe, a proto je pro její hlubší pochopení nezbytné představit její antické a středověké kořeny. Jádro knihy tvoří část, v níž autor přibližuje jednotlivé procedurální kroky novověké disputace a připojuje k nim alespoň některé relevantní teoretické základy. Poslední kapitola naznačuje některá úskalí disputační metody, která pravděpodobně vedla k jejímu oslabení, ale zároveň ukazuje na možnosti, které by disputace mohla skýtat akademickému životu v dnešní době.

brož., 172 str., 210 Kč

KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 606 657 544, <http://oliva.op.cz>
e-mail: knihy-oliva@quick.cz, Otevřeno: Po-Pá 10-18 hod.

Knihkupectví v areálu pražského kláštera nabízí produkci nakladatelství Krystal OP, literaturu z oblastí křesťanství, judaica, pravoslaví a historickou a filosofickou literaturu. Kompletní nabídku naleznete v internetovém knihkupectví <http://oliva.op.cz>. Chcete-li být pravidelně informováni o novinkách, napište nám: knihy-oliva@quick.cz. Těšíme se na vaši návštěvu a objednávky!

Helmut Schlegel: Duchovní koučink, *KN, brož., 134 str., 169 Kč*

Tomáš Malý, Pavel Suchánek: Obrazy očištěnce / Studie o barokní imaginaci
Malice moravská, váz., 387 str., 390 Kč

Dagmar Halasová: Až přijde ten mág, *Petrkov, váz., 93 str., 219 Kč*

František X. Halas: Osudy, *Petrkov, váz., 182 str., 249 Kč*

Anselm Grun, Leo Fijen: Rok, kdy zemřel můj otec, *KN, váz., 199 str., 229 Kč*

RES CLARITATIS. Svět katolickýma očima

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, redakce@claritatis.cz
<http://res.claritatis.cz>, číslo účtu: 2400089111/2010

RCM 3/2014 (vydáno 9. 2. 2014)

Z obsahu: Tomas van Zavrel: Vyjít ze sebe samých; Svatý otec František: Putovat v Duchu Svatém; Krzysztof Bronk: Pohled z Říma: Tak přece rodina; Vojtěch Vlček: Mučedníci komunismu. Blahoslavený Vilmos Apor; Ivo Patta: Dítě a generační solidarita; Michaela Freiová: K Putinovu projevu na Valdajském klubu; Poslední vrchol: Film jako vybidnutí ke svatosti; kard. Dominik Duka OP: Ochránkyně naší země; Stanislav Příbyl: Ikonoklasmus a musiko-klasmus

RCM 4/2014 (vydáno 23. 2. 2014)

Z obsahu: Alexandr Tomský: Kultura smrti; fr. Pavel Mayer OP: Slovo kněze; Svatý otec František: Eucharistie – zdroj života Církve; Krzysztof Bronk: Pohled z Říma: Felix culpa, ale culpa; Martin Rosenbaum: Hippolytův nový začátek; P. Radim Cigánek: Církevní magisterium k genderu; Ivo Patta: Dítě a falešná solidarita; Bill Donohue: Demagogická zpráva OSN o Vatikánu; Jitka Hosanna Štěpánková: Proč tam visí pořád? Jana Jochová Trlicová: Sexuální výchova v přímém přenosu aneb pojdte do kina; Jakub Sluka: I homosexuálové mají právo na dítě (?)

PŘEKONÁVÁNÍ HRANIC SE SV. DOMINIKEM

aneb krátká zpráva o tom, jak se někteří laici snaží naplňovat své povolání v běžném životě

Prázdninové OPusculum loni otisklo zprávu, že i naše provincie byla začleněna do projektu předávání putovního obrazu svatého Dominika. Ten namaloval fr. Felix Hernandez-Mariano OP ze Seville u příležitosti oslav výročí založení Řádu a také Evropského setkání Dominikánských laiků, které se uskutečnilo 21.–26. května tohoto roku v Boloni s mottem: *Nositelé pochodní překonávající hranice*. Pouť obrazu po evropských laických sdruženích by měla symbolicky obsáhnout i pouť Dominikova života. Začala proto loni v Calerueze, kde se narodil, a měla by být zakončena na výše zmíněném kongresu v italské Boloni, kde zemřel.

Velký dík patří místním sdružením, která se ozvala – ochotna se do projektu zapojit.

Problém ale byl, že kdo mlčel, byla sdružení zahraniční, která nám měla v únoru 2014 obraz předat. V listopadu jsem se proto obrátila na Margaret, provinční moderátorku LSSD provincie Teutonia (Německo), kde a kdy si obraz budeme moci převzít, abychom podle toho mohli naplánovat pouť po naší provincii. Odepsala, že sami program teprve doladují a až ho doladí, tak se ozvou.

Mile mě překvapilo, že i německá organizace může vážnout – a uklidnilo, že „míček je na druhé straně hřiště“. Podařilo se mi zatím změnit zaměstnání, prodat byt, oslavit Vánoce, přestěhovat se a částečně i vybalit... Najednou tu byl leden a na mě se před pololetní klasifikační valila kila písemek, když se ozval náš (neměně zavalený) provinční moderátor Vincenc, jak to tedy vypadá s tím obrazem...

Musím přiznat, že to nebyla vlna „svatého nadšení“, která mě v tu chvíli zaplavila. Bylo mi úzko a nevolno. Bratři a sestry v Německu se patrně ještě nedoladili... – slíbila jsem, že budu obratem urgovat Margaret, ale oba jsme museli nahlas pochybovat, zda vzhledem k „hořícímu termínu“ není naše zapojení do tohoto zahraničního projektu spíše za hranicemi našich možností.

Margaret odepsala, že by jejich pouť měla být s největší pravděpodobností ukončena v neděli 23. února při mši v Regensburgu, případně ovšem možná 21. února v Berlíně – bylo by moc milé, kdyby se závěrečného ceremoniálu zúčastnil někdo z naší provincie. Nebyli jsme o mnoho moudřejší, ale uzavřeli jsme s Vincencem

dohodu, že bude-li třeba vyzvednout obraz v Řezně, pojedje pro něj on z Aše, skončí-li v Berlíně, pojedou já z Ústí. Rychle domlouváme zbytek poutě.

Přežila jsem smršť písemek, uzavřela klasifikaci, absenci, rozdala vysvědčení a jala se konečně zkonsolidovat domácnost – načež mě sklátila chřipka. Ozvala se Margaret, že závěrečný ceremoniál se bude přece jen konat v Berlíně. Měla jsem chřipku a depresi.

Chápala jsem, o co organizátorům projektu asi šlo: rozhábat trochu evropská laická sdružení, jak uvnitř vlastních provincií – tak v interakci mezi nimi. Obraz je příliš vzácný, aby si ho posílali poštou – a příliš velký na to, aby ho vláčel jen jeden. Donutí vás opustit hranice vlastního společenství a setkat se s laiky společenství jiných – třeba i za hranicemi provincie. Vystavení obrazu není jen připojením se k oslavám jubilea Řádu, ale i otevřením místních sdružení, osvětlením povolání Řádu, pozváním bližních do svého středu.

Ano! Ano! Správně! ALE – přesto: nebylo by fér si přiznat, že při vši lásce a úctě na to u nás v provincii nemáme – energii, lidi, čas a nakonec ani peníze. Věkový průměr sdružení bývá mnohdy poměrně vysoký, bratři a sestry středního věku jsou zavaleni pracovními povinnostmi a péčí o rodinu – podařilo-li se jim přesto pro Řád vytěsnit trochu času a zbytky energie, jsou už v nějakém projektu „uvrtání“ a valit na ně další by nebylo fér.

Jenže odstoupit z projektu na poslední chvíli také není fér... Snažím se rychle najít aspoň někoho, kdo by tedy jel do Berlína se mnou. Babičkám z místního sdružení ale takovou cestu nedovoluje buď zdraví, nebo péče o vnoučata. V zoufalství rozhazují sítě i mimo sdružení, v jiných větvích Řádu. Nic.

Asi budu muset jet sama – vlakem. Autem se bojím i do Prahy, natož do Berlína! Ale co když budu během cesty potřebovat na WC – to nechám obraz v kupé? Vezmu ho s sebou?!

Poslední kapka je cena zpáteční jízdenky. Auto je rychlejší, pro přepravu obrazu pohodlnější – a levnější! Jakáž pomoc, budu řídit. Nejsmou úžasná řidička, ale dám, co můžu – zbytek musí doplnit Bůh.

Beru si ale navigátora – syna Honzu. Ví, kde je vlevo, vpravo a umí číst v mapách! Večer před odjezdem volá Margaret, ať vyjedeme raději kolem poledne, že v pátek odpoledne mohou být jak na dálnici, tak zejména v Berlíně dopravní zácpy – abychom to na tu pátou, kdy má začít obřad, v pohodě stihli. Mile mě překvapuje, že se tam budeme moci opět setkat s P. Davidem Kammlerem OP, naším předchozím generálním promotorem pro laikát.

Jenže já mám do půl druhé a ještě se snažím narychlo vyměnit koruny za zbývající dominikánské křížky z Iráku za eura (každý z nich je teď díky intervenci ČNB cca o 9 Kč dražší), abych je mohla předat otci Davidovi, který má nad projektem patronát. Konečně vyjíždíme! Je půl třetí – to nemůžeme stihnout nejen podle Margaret, ale ani podle bratra Googla. Zhruba za 15 minut překračujeme hranici Saska, kolem třetí jsme v Drážďanech a prvně kufrujeme při odbočování na Berlín.

Udivuje mě, kdy můj parták – navigátor takhle vyrostl. Jsem ráda, že jede se mnou. Ve snaze vydělat na studia svých dětí skoro ani nemám čas si s nimi popovídat. – „Mami, stejně nepochopím, jak mohli dominikáni z Ústí odejít. Vždyť je to misijní území! Je tu tolik práce!“

Přemýšlím, kde je vlastně hranice mezi mojí rodinou – a rodinou dominikánskou. Když byly děti malé, trávily hodně času na klášterní zahradě. Zatímco maminka dojednávala přednášky, besedy, koncerty, představení, ediční plán, Honzík stavěl hrady na písku po stavařích, nebo – a to ještě raději, staral se o stromy a kytičky s otcem Bartolomějem. Příbuzní daleko. To dominikáni byli OPřavdoví strejdrové a tety... Ta hranice nejspíš neexistuje – určitě ne pro moje děti.

– „Pronajímají tam teď kanceláře, tak jsme si ji tam za TOPku zřídili. Ale je mi z toho smutno – proto ten barák přece nepostavili! Měli bychom s tím něco dělat! No, víš, co všechno by se tam dalo dělat? Přednášky, besedy, koncerty, představení – mohli bychom i vydávat publikace...“

– „Nechápu, mami, co je Ti na tom k smíchu!“

– „Nic, Honziku, to je dobře, že Ti to není jedno...“

– „Mluvili jsme o tom i s proděkanem, říkal, že by podobný literárně-filosofický diskusní klub uvítal. Daly by se na to sehnat granty! Myslíš, že by se dalo s bratry dohodnout?“

– „Nevím, můžeme to zkusit. Nejdřív ale musíme dovést ten obraz.“

Až na to, že mi z nosu teče tak, že mi Honza ani nestačí podávat kapesníky, si užívám německé dálnice. S Dacií Logan předjíždíme Bentley. Rozhodla jsem se nesledovat čas. Tančím tak rychle, jak dovedu. Silnice jsou prostorné – provoz houstne, ale žádné dramatické zácpy nevidím, ani na berlínském obchvatu. Hlavně neminout odbočku na Beusselstraße.

Kostely se našťestí hledají dobře. Uf, jsme na místě. Parkuji na klášterním dvoře. Je právě pět hodin.

Poprvé vidím obraz v životní velikosti. Přímou září v kontrastu s tmavým kostelem. Na první pohled mi přijde barevný snad až příliš. Evidentně ho namaloval temperamentní jižan. Hlavou se mihne vzpomínka na předchozího magistra Řádu fr. Carlose Azpiroze Costu OP. Kdepak, mozaika Řádu je o moc barevnější, než si umíme představit. Nemůžu se odtrhnout od Dominikových očí – přijdou mi plné soucitu a naděje. Otec David káže, že nejen svatý Dominik, ale my všichni jsme povoláni k tomu, abychom byli obrazem Ježíše Krista. Vysvětluje, že texty, které svatý Dominik na obraze drží v ruce, jsou v řečtině – úryvek z první kapitoly Matoušova evangelia o původu Ježíše Krista a 1. verš 13. kapitoly Pavlova prvního listu Korintským: „Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.“

Po mši následuje setkání v klášteře. Konečně se můžu se všemi přivítat. Bojím se, aby ode mě nechytily nějaký bacil, ale objetí se nedá vyhnout. Vzdávám to, asi je nakazím všechny. Předávám eura za dominikánské křížky. Mám všem ještě jednou

poděkovat. Rozzářeny David vypráví, jak důležitou práci laici v Iráku dělají. S nasazením života svědčí o Evangelii tam, kde jsou – kam by se bratři mnohdy ani sami nedostali. Myslíme také na naše na Ukrajině. Jako by se najednou zmenšil svět. Zjišťuji, že jeden z bratrů je vlastně náš krajan. Jeho rodina pochází z Jeseníka, ale byla po válce vystěhována. Přiznávám se, že i já pocházím ze Sudet, ke svým česko-německým kořenům. Že vím, že obě strany se dopustily chyb, ale nejsem si jistá, jestli jsme se my, Češi, za ty naše dost nahlas omluvili, protože je to, Bohu žel, stále ještě téma, na kterém lze prohrát volby. Osobně pokládám zejména divoký odsun a zákony, které ho umožňovaly, za nemravné. Je mi líto, že k tomu došlo.

Druhý den ráno nás sestry Margaret a Silke vyzvedávají v klášteře, aby nás provedly po Berlíně. Dovídáme se, že klášter se nachází na území někdejšího Západního Berlína, odkud obě pochází. Vyzvídáme, jak se tehdy žilo na druhé straně zdi. Vízum do NDR se prý dalo bez problémů koupit, ale člověk nemohl nikdy dopředu odhadnout, jak dlouho ho na hranicích zdrží. Několikrát je na naší cestě Berlínem překračujeme. Už nejde většinou ani přesně poznat, kudy vedly. Jen na Potsdamer Platz, bývalém území nikoho, dnes zastavěném moderními budovami, jsou na zemi vyznačené a ponechané zbytky zdi. Mladík v historické uniformě nám tam za 2 eura prodal víza s několika kdysi potřebnými razítky. Rozesmálo nás, jak nepřijemně byl autentický.

Přiznáváme, že dodnes narážíme na to, jak někteří lidé u nás stále myslí ve starých vzorcích. Margaret a Silke se smějí, že to tak mnohdy mají i lidé z „druhé strany zdi“. Dovídáme se také, že jejich sdružení mají problémy velmi podobné těm našim. Přestože jsou např. obě středního věku, ve sdružení patří k nejmladším. Členové jsou většinou starší a ti mladší bývají zcela vytížení prací a rodinou. Je velmi těžké se za této situace pouštět do jakýchkoli projektů. Všichni se samozřejmě snaží naplňovat své dominikánské poslání, tam kde jsou – tj. právě v rámci svých rodin a povolání. Margaret např. pracuje v berlínské televizi a Silke je psychiatr. Práci v laikátu se mohou věnovat díky tomu, že rodinu nemají.

Začíná se smrákat a my musíme vyrazit na cestu domů. Ještě jsme si toho tolik nestačili říct! Nakládáme obraz do auta a OPRAVDU neradi se loučíme s našimi skvělými hostitelkami. Musíte přijet! Vždyť je to jen dvě a půl hodiny cesty! To je blíž než mnohá sdružení v provincii!

Většinu hranic má člověk jen v hlavě – příkyvuje Margaret.

Dita Zdislava Králová

Poutní obraz bude na našem území od 23. února do 16. března.

23. 2. Ústí nad Labem

28. 2. – 2. 3. Plzeň

7. – 9. 3. Praha

14. – 16. 3. Olomouc

Obraz přebírá polská provincie

NOVÉNA K JUBILEU ZALOŽENÍ ŘÁDU 2014: DOMINIKÁNŠTÍ LAICI A KÁZÁNÍ

List magistra řádu

„Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění“ (Joel 3,1)

Řím 22. prosince 2013

Milí bratři a sestry,

s velikou radostí píší tento dopis – v den, kdy slavíme výročí schválení řádu –, abych zahájil jubilejní rok věnovaný tématu „Dominikánští laici a kázání“. Tento rok navazuje na Rok víry, jenž byl vyhlášen papežem Benediktem XVI. na synodě o nové evangelizaci a předávání víry; během něho jsme slavili výročí zahájení Druhého vatikánského koncilu a v jeho závěru byla zveřejněna apoštolská exhortace papeže Františka *Evangelii gaudium*. Musíme tedy zaměřit svoji pozornost na dominikánské laiky v kontextu, v němž je řád kazatelů zvláště volán, aby si vzal k srdci mnohé výzvy k obnovení svého zápalu pro evangelizaci. Poslední generální kapitula bratří stanovila jako hlavní téma oslavy jubilea toto motto, tak prostě, jako radikální: „Poslání kázat evangelium“. Připomíná vyslání prvních bratří jako kazatelů ve službách církve, zcela oddaných hlásání Božího slova.

Toto motto je prosté, zaměřuje naši pozornost na to, co je podstatou služby, kterou církev od řádu očekává: hlásat evangelium. Je radikální, protože přes všechny obtíže, s nimiž se můžeme setkávat, přes nejistoty ohledně toho, kým máme být a co máme dělat, jež nás mohou přepadat, nám připomíná, že na prvním místě a především musíme být otevření k „vyslání“, z něhož odvozujeme naši identitu. Dnes, možná víc než kdy předtím, by nám téma dominikánští laici mělo pomoci jasněji nahlédnout, že my všichni, členové dominikánské rodiny, jsme společně poslání napomáhat rozmlouvání Boha se světem skrze hlásání evangelia pokoje.

„Dominikánská komunita“ vyslaná kázat evangelium

Pochopitelně, mnohé se od těchto počátečních dob změnilo. Církev se například dlouhodobě věnuje úvahám o kázání. Také se zabývá otázkami – a Druhý vatikánský koncil byl v tomto ohledu obzvláště důležitým momentem –, jež se týkají laiků a jejich zásadní role v dosvědčování a hlásání evangelia. Stejně tak se zvažují způsoby, s přihlédnutím ke konkrétním zkušenostem, jak mohou laici být nedílnou součástí řádů a kongregací, nových komunit a tradic duchovního života. Jak toto vše souvisí, vystihuje pevně přesvědčení Pavla VI. vyjádřené během koncilu: církev se stává tím, čím má skutečně být, do té míry, nakolik je sama o sobě rozhovorem ve světě, to

znamená do té míry, v jaké hlásá evangelium ve světě, v touze dosvědčovat, že Bůh biblického zjevení přichází, v Ježíši, aby se setkal s lidskou bytostí a mohl s ní rozmlouvat. Měl jsem možnost se po mnoho let účastnit života farnosti na Haiti, když se zde rodily malé církevní komunity zvané „bratrstva“. V některých jiných farnostech se pro ně posléze ujal název „Ti legliz“ (malé církve). Tyto dva pojmy nám bezděky zcela jednoduše připomínají, že „bratrstvo“ je výraz, jenž se v prvních staletích používal k označení církevního shromáždění. Bratrstvo, kde se formovalo sdílení víry a utváření lidskosti každého jednotlivce, bylo také tavicím kelímkem svědectví a poslání. Proto bylo určeno jako pečeť aktu zrození církve...

I když je jasné, že věci se od dob počátků řádu změnily, zůstáváme přesto vnímaví k některým analogiím, jež nám nikdy nepřestanou připomínat, co v Diegovi a Dominikovi zapálilo oheň kázání: změny v životě církve jako výsledek změn ve feudální společnosti, rozvoj nových poznatků a nových způsobů jejich nalézání, hluboké změny v organizaci společnosti a měst. V centru těchto změn se zformovala skupina laiků, která vybědla církev ke konání, aby se odvážně vydala mimo struktury, jež byly příliš pevně stanovené a příliš zkonstatělé, takže hrozilo udušení rozšiřujícího se dechu života. Tito „chudí“, „pokorní“ lidé se rozhodli pro život, který nabízel prostou přítomnost ve světě, kázání autentického a živého slova radostné zvěsti a jistý radikalismus způsobu života. Byli pobízeni intuicí, že radikalismus žitý v plné lidskosti podle evangelia je tím nejlepším způsobem, jak „interpretovat“ Slovo a dosvědčovat přítomnost Toho, jenž přichází spasit svět.

Některým těmto skupinám laiků dal papež Inocenc III. svolení praktikovat život putujících, žebravých kazatelů. „Třetí řády“ mendikantů jsou v tom či onom ohledu dědici těchto hnutí. A v tomto kvasu církve hledající cestu k obnovení síly své autentičnosti se rodí „Svaté kázání v Prouilhe“ a někteří laici se připojují k Dominikovu dobrodružství v jeho samém počátku. Přemýšlím-li znovu o těchto raných časech, nemohu se zbavit dojmu, že když Dominik přijal první obrácené sestry, jež se svěřily pod jeho ochranu, potom Ermengardu Godoline a jejího manžela Sanche Gasca (8. srpna 1207), inspiroval se ve svém dobrodružství příkladem skupiny, o které mluví svatý Lukáš ve svém evangeliu, skupiny, jež doprovázela Ježíše, když „chodil od města k městu, od vesnice k vesnici a kázal a hlásal radostnou zvěst o Božím království“ (Lk 8,1–3). Tento krátký úryvek z Lukášova evangelia popisující Ježíše jako kazatele stojí v centru vyprávění 7. až 10. kapitoly a my se v jeho světle můžeme radovat, že jsme na naší cestě „poslání kázat evangelium“ jakožto bratrstvo. Jsme povoláni ke „svatému kázání“, poslání jako rodina kázat evangelium. Pojem „dominikánská rodina“ tedy neznamená jen souhrn několika skupin se stejným záměrem. Je také vyjádřením způsobu evangelizace, a z tohoto hlediska jsou dominikánští laici připomínkou tohoto požadavku, zakořeněného v evangeliu.

Jednota našeho řádu je ve skutečnosti dána jeho evangelizačním posláním: laici, sestry a bratři řádu jsou členy jedné rodiny, jejíž identitou je poslání předávat evangelium. Anebo bychom spíš mohli říci, že „dominikánská“ identita je založena právě na rodině – komunitě –, utvářené tímto organickým poutem mezi evangelizací a kontemplací pravdy, jíž je živé Slovo, které přišlo na svět, a rozvíjené ve třech formách, tedy v modlitbě, studiu a bratrství, způsobem odpovídajícím konkrétnímu životnímu stavu každého člena. V Lukášově evangeliu zmíněném výše spadá vyslání dvanácti, a poté dvaasedmdesáti, do této dynamiky, v níž se Ježíš zjevuje jako Slovo, které naplňuje příslib a dává život, Slovo, kterému je třeba naslouchat a uvádět je do praxe, Slovo, které sjednocuje bratry a sestry. Když papež Honorius doporučoval kazatele, představoval je jako zcela zaměřené na hlásání Božího slova. Toto zasvěcení Slovu, skrze kázání a kontemplaci („Posvěť je v pravdě; tvé slovo je pravda.“ Jan 17,17), je to, co zakládá naši jednotu. V této perspektivě je dimenze jednoty dominikánské rodiny zásadní, protože je svázána s posláním kázat Boží království (v pokračování Synovy modlitby k Otcí, v evangeliu podle svatého Jana, se explicitně zmiňuje vyslání do světa a požadavek, aby byli jedno: Jan 17,18–23). Řád kazatelů pochopitelně nemá v církvi monopol na kázání nebo evangelizaci, ale zdá se mi, že jeho „potvrzení“ po téměř 800 let ho zavazuje, aby jako „svaté kázání“ sloužil charismatu kázání v církvi: jinými slovy, aby sloužil této podstatné dimenzi církve, kterou je toto charisma určeno, ustavené milostí Ducha Kristova. Tato služba se neuskutečňuje pouze formou kázání nebo evangelizace, ale mnohem víc, vzhledem k zakotvení v rodině sjednocené za účelem kázání, je připomínkou podstaty církve, neboť evangelizace se podílí na ustavení církve jako bratrstva a komunity.

Rozhovor a komunita

Ve světle těchto tří námětů – církev jako bratrstvo, počátky svatého kázání řádu a jednota dominikánské rodiny – vás zvou k promyšlení tématu tohoto roku: „Dominikánská laici a kázání“ a k čerpání inspirace z naší reflexe. Na základě toho, co již bylo řečeno, je zřejmé, že formulace tohoto tématu nám umožní lépe porozumět tomu, jak je začlenění laiků do dominikánské rodiny rozhodující pro kazatelské poslání řádu.

„Z vlastního povolání laiků vyplývá úkol hledat Boží království tím, že se zabývají časnými věcmi a upravují je podle Boha. Žijí ve světě, to znamená ve všech světských povoláních a činnostech a v běžných podmínkách rodinného a společenského života, z nichž je jejich existence takřka utkána. Tam je volá Bůh k tomu, aby plnili sobě vlastní úkoly v duchu evangelia a jako kvas přispívali k posvěcení světa jaksi z nitra.“ (*Lumen gentium*, 31). Výraz „dominikánská laici“ umožňuje v této obecné perspektivě zohlednit určitou rozmanitost mezi muži a ženami, kteří dnes touží, na základě téže milosti svého křtu, podílet se na Kristově posláním – „živě zpřítomňovat Krista mezi lidmi“ (*Prolog řehole z roku 1968*) – začleněním do školy svatého Dominika. Jim všem, jakožto laikům, je „uložen čestný úkol: vynakládat úsilí k tomu cíli, aby všichni

lidé na celém světě poznali a přijali božské poselství spásy“ (*Apostolicam actuositatem*, 3). A všichni jsou vybízeni, aby toto poslání uskutečňovali v rámci spolupráce na utváření dominikánské „rodiny“, jež je vyslána kázat evangelium.

Jako dominikánští laici, „věrní svému povolání ať se snaží utvářet sami sebe podle ducha svatého Dominika a ať čerpají pevnou víru z ustavičného nazírání na Boha, spojeného s modlitbou a studiem. Svou víru ať nebojácně dosvědčují, podle darů, jakých se každému z nich dostalo, aby v jakýchkoli podmínkách poučili své spoluvěřící i ty, kteří postrádají Kristova světla. Takto s jejich pomocí může řád dosáhnout plněji svého cíle. Ať si bedlivě všímají bíd, úzkostí a tužeb lidí a cítí s nimi. Ve světle evangelia a v duchu církve ať podporují ve spojení s lidmi dobré vůle vše pravdivé, spravedlivé a svaté. Podle možností ať se snaží pomáhat všem bližním v jejich potřebách, a to s radostnou a upřímnou svobodou.“ (*Prolog řehole z roku 1968*).

Mezi těmito dominikánskými laiky zaujímají významné místo členové laických sdružení (bratrstev), kteří se rozhodli zavázat se slibem k této specifické účasti na Kristově poslání jako členové řádu. Svě odevzdání se živému Slovu tedy vyjadřují nejen celým svým životem jakožto pokřtěné osoby, ale také formou zvláštních závazků a způsobem života, jež chce být „kázáním“, službou rozmlouvání Boha se světem. Zároveň po celou dobu života Řádu potvrzují nutnost kázat Slovo, neboť poukazují na trvalé spojení tohoto kázání s ustavením Kristovy církve skrze společenství a jednotu. Jak dobře víme, musíme dnes přemýšlet o rozmanitosti uvnitř těchto sdružení a společně hledat, jak ji nejlépe přijímat, podporovat a spojovat, aby vyústila v jednotlivém konkrétním svědectví laického života, který touží být kázáním. Existují i další způsoby, jak se laici mohou podílet na tomto poslání a začlenit se do „dominikánské rodiny“, aniž by přijali tuto formu závazku: přidružení laičtí členové mnoha kongregací sester, ve zvláštním klášteře nebo ve specifickém dominikánském sdružení; následovníci středověkého bratrstva „Militia“, členové Mezinárodního hnutí dominikánské mládeže; dominikánští dobrovolníci; členové Latasteho bratrstev a hnutí, jež jsou inspirována jeho vizí Betánie. Každá z těchto skupin má specifický způsob začlenění do dominikánské rodiny. A jako v každé rodině, i zde jsou přátelé, kteří, aniž by se výslovně rozhodli pro členství, se podílejí na jejím poslání, ať v rámci odborné spolupráce, neboť chtějí být pevně zakotveni v duchu svatého Dominika (například odborníci ve vzdělávání, v publikační činnosti, v oblasti komunikace), nebo díky způsobu evangelizace, který si zvolili (například mnozí laici, již se věnují kázání růžence podle dominikánské tradice). Koncept dominikánské rodiny, dominikánské komunity, nám umožňuje spojit všechny tyto rozměry, s mniškami, bratry, apoštolskými sestrami, členy sekulárních institutů a kněžských sdružení, ve jménu evangelizace, sdílení poslání pro Boží království, v úctě vůči povolání každého jednotlivce a s ohledem na jeho svěbytnost (srov. *Dokument z Boloni*).

Tato rozmanitost je důležitá pro objasnění vztahu mezi dominikánskými laiky a kázáním. Je třeba hned zdůraznit, že pojem „kázání“ používáme v nejširším slova smyslu s přihlédnutím ke specifické povaze kázání v rámci liturgie, jež je vymezeno předpisy církve. „Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat!“ Hlásat Boží slovo, šířit Boží království, zvěstovat evangelium, kázat evangelium pokoje, ohlašovat příchod Krista... Všechny tyto výrazy jsou odezvou Joelova proroctví: všichni budou prorokovat, všichni budou mluvit „jménem Boha“. Formulace Druhého vatikánského koncilu jasně vyjadřují specifickou povahu povolání laiků k evangelizaci a to je ve shodě s tím, že musíme uznávat spojení dominikánských laiků s posláním Řádu, jímž je služba kázat. Tato specifičnost je podvojná. Týká se jednak specifického prostředí, v němž dominikánští laici žijí a vydávají svědectví, a v němž, skrze svoji službu evangelizace, umožňují řádu plnit jeho poslání, aby „plněji dosáhl svého cíle“. Souvisí ale také s jejich přínosem pro řád a dominikánskou komunitu, a to je další, doplňující způsob, jímž přispívají k naplnění poslání Řádu. Připomeňme obrácené ženy, které přivedly Dominika k uvědomění, že je třeba věnovat jim péči. Zmíňme první chudé Valdenské, upozorňující na to, že svědectví radikalismu je nositelem evangelního svědectví.

Myslím, že dominikánští laici mohou k plnějšímu dosažení cíle řádu přispívat několika způsoby. Stejně jako v případě sester a bratří řádu je kázání dominikánských laiků zakořeněno v jejich životní zkušenosti. Bohatství jejich specifického přínosu ke kázání řádu tedy pochází z jejich zkušeností rodinného a profesního života, zkušenosti rodičovství, zkušenosti života v církvi, zkušeností mladých lidí v současné společnosti, jedinečné zkušenosti pokřtěného, který musí dosvědčovat svoji víru uprostřed rodiny nebo skupiny přátel, s nimiž je neustále spojen pouty lásky, kteří však nesdílejí stejnou víru a často dávají najevo nezájem o ni... Kromě toho poznávají obtížnost dosvědčování víry specifickým způsobem: na mnoha místech v současném světě je laik v běžných situacích konfrontován s lhostejností, skepsí a nevírou způsobem velmi odlišným od řeholníků, a to je třeba využít k obohacení kázání řádu jako celku. Podobně v rámci svého profesního, rodinného a politického života laici zakoušejí, jak křesťan potřebuje bratrství a pravdu, díky nimž může přispět k přetváření světa. Formy jejich kázání jsou tedy podstatně svázány s jejich stavem a je třeba je spojit s kázáním celé „rodiny kazatelů“.

Přes všechny tyto zkušenosti člověk zakouší také Boha, jeho přítomnost, jeho Slovo, jeho Prozřetelnost... Mluvit jménem Boha znamená dovolit Božímu dechu, aby inspiroval naše lidská slova takovým způsobem, že dosvědčí přítomnost a „život s námi“ někoho, kdo je větší než my všichni. Znamená to však také nechat v nás zaznívat, v hloubi našich vlastních zkušeností, tajemnou ozvěnu zkušenosti, že Bůh sám, ve svém Synu, chtěl sdílet lidský úděl.

Je pochopitelné, že komplementarita kázání laiků a kázání bratří nebo sester začleněných do dominikánské rodiny formou zasvěceného života je důsledkem vzájemného doplňování životních zkušeností. Z tohoto hlediska je důležité zdůraznit, že jednou z předností dominikánské rodiny je způsob jejího uspořádání, který umožňuje, aby tyto rozmanité zkušenosti – a to nejen konkrétní evangelizační akce – vstupovaly do rozhovoru a vzájemně se učily vnímat přítomnost a prozřetelnost Boží. Ovšem příliš často, zdá se mi, se soustředujeme jen na to, co utváří jedinečnou povahu zkušenosti být dominikánem dnes v různých životních stavech, na to, jakým způsobem jednotliví členové rodiny žijí... V podstatě, možná až příliš často, si myslíme, že naši „rodinu“ lze vybudovat, aniž bychom zvažovali, co je skutečným základem kázání, protože je to zásadním místem působení milosti v každém z nás. Máme-li sloužit rozhovoru Boha s lidstvem, musíme vynakládat čas a hledat prostředky, abychom mohli naslouchat ozvěnám mnoha rozhovorů, jež Bůh vede s tímto světem.

Na základě těchto poznámek můžeme říci, že dominikánští laici obohacují způsob, jakým se řád den co den musí učit „milovat svět“, jemuž jsme posláni kázat, a to nejen prostřednictvím pronikavých a přiléhavých analýz, ale také otvíráním se různorodým zkušenostem, jež přinášejí členové dominikánské rodiny. To také vyžaduje, aby se řád v této rozmanitosti učil otvírat různým výkladům Slova, jež z těchto zkušeností vyplývají. V jedné ruce s Biblií, v druhé s novinami, jak s oblibou říkali někteří z našich předchůdců. Sdílená zkušenost tento postoj dále obohacuje. Řád jako celek by si tedy měl ještě hlouběji uvědomit, že jednou z prvních povinností hlásání evangelia je umožnit, aby každý z jeho spolupracovníků rozpoznal své vlastní místo v Božím království, jež hlásáme, a našel svou vlastní odpovědnost, jíž se může ujmout, jakmile přijme, že je vyslán.

V samém srdci řádu mají dominikánští laici odpovědnost připomínat ostatním členům tento elementární očividný fakt: laici v církvi nejsou v první řadě ti, jimž jsou kázání, evangelizace a pastorační adresovány, ale spíše ti, kdo jsou povoláni, aby se jich aktivně účastnili.

V komunitě: obnovování zápalu pro evangelizaci

Poměrně nedávno zavedla církev pojem „duchovní rodiny“, odpovídající především tomu, co se obvykle označuje jako „nové komunity“. V jistém smyslu, připustíme-li určitý anachronismus, se můžeme odvážit říci, že „svaté kázání“ od počátku odpovídalo této definici a „dominikánská rodina“ je dnes jejím uskutečněním.

Církev dnes naléhavě potřebuje – a tato výzva se znovu a znovu opakuje – obnovit svůj zápal pro evangelizaci, což znamená, že musí být zároveň posílena a rozšířena mocí a milostí evangelizace. K tomu je ovšem nezbytné, aby iniciativa evangelizace nebyla vnímána jen jako ovoce duchovenské činnosti církve, ale spíše jako ovoce

společné iniciativy, v níž církev jako celek činí vše nezbytné pro to, aby se mohla setkávat se svými současníky. Jinými slovy, církev potřebuje, aby se každý chopil svého závazku nést evangelium do celého světa. Jak můžeme zajistit, abychom v našem řádu nepřeslechli tuto naléhavou výzvu? Jako „služebník charismatu kázání“ je řád kazatelů zavázán podporovat charisma laiků pro evangelizaci a ukazovat, jak může být církev rozvíjena prostřednictvím sjednocování dominikánských laiků do jednotlivých dominikánských komunit. Proto je třeba uvědomit si, v řádu, a možná také v církvi, že obzory evangelizace již nemohou být definovány bez solidního rozhovoru mezi námi všemi, laiky, duchovními a zasvěcenými osobami, se zvláštní pozorností ke zkušenostem a misijnímu zápalu laiků.

Některé prvky specifického přínosu dominikánských laiků k tomuto obnovení zápalu pro evangelizaci v rámci celé dominikánské rodiny bych označil za rozhodující. Za prvé, i když riskuji, že uvedu banalitu, laici každému připomínají, že evangelijní intuice, jako ta Dominikova, nemůže být redukována přenesením do zasvěceného života. V duchovní rodině vždy také existuje riziko, že se začne klást důraz na rozdíly, z nichž se implicitně odvozují falešné hierarchie: zasvěcení nebo ne; kněží nebo ne; muži nebo ženy, mladí nebo staří. Potřebujeme v našem vlastním středu prostotu, a jistě i odvahu, abychom mohli čelit tomuto pokušení a zjednali nápravu. Jedině tak budeme moci co nejlépe využít charismatu kázání ve službě církvi, jež je bratrstvím. A konečně nám laici něco vypovídají o radostech, ale i problémech, jež jim jejich církevní závazky přinášejí. Ačkoli je podpora ze strany laiků obecně silně žádoucí, jejich iniciativy, jejich teologická formace, jejich teoretické a praktické znalosti, jejich lidské zkušenosti nejsou vždy vítány tak, jak bychom si přáli. Jako by existovaly dvě váhy a dvě měřítka, podle nichž se jednotlivým skupinám uděluje slovo v církevním rozhovoru.

Trvat na zapojení dominikánských laiků do kázání znamená, v tradici řádu, trvat na požadavku studia. Kázání totiž, jak bylo řečeno na začátku, musí nacházet svůj zdroj v rovnováze mezi třemi formami kontemplace, jimiž jsou modlitba, studium a bratrský život. Hlásat slovo, naslouchat tužbám současného světa po pravdě, snažit se vytvořit co nejlepší podmínky pro dialog s kulturami a novými formami poznání: to vše vyžaduje askezi studia. Řád nikdy nesmí přestat být „studentem“, aby ve studiu tradice církve nacházel svědectví a formulace víry, aby si osvojil přesnost a objektivitu, která zpřístupní našim partnerům skutečné cesty svobody, na nichž se rozvine jejich porozumění víře v církvi.

Rozmanitost konkrétních situací, v nichž laici žijí, je také významným zdrojem bohatství pro celou dominikánskou rodinu. Učí nás totiž vyhýbat se zjednodušování při posuzování osobních, rodinných a sociálních skutečností či „teoretickému“ pohledu, jenž by se mohl stát normativním a omezujícím. Jde o konkrétní zkušenosti, jež se týkají otázek manželského života, výchovy dětí, profesní odpovědnosti,

nejistoty zaměstnání, životní úrovně a politické či společenské angažovanosti. Dále o zkušenost zarmutku při smrti manžela nebo potomka, obtíže spojené se změnou zaměstnání, odchodu do důchodu, znevýhodnění v pokročilém věku. Protože všechny tyto zkušenosti, v konkrétních situacích života, získávají dominikánští laici v dialogu se svým závazkem hlásat evangelium, poskytují tak nenahraditelný přínos k pochopení Božího slova v rámci dominikánské rodiny.

Dnešní volání církve po potřebě nové evangelizace je často doprovázeno konstatováním, že velkou výzvou pro hlásání Božího království je „sekularizace“. Zde je opět třeba zdůraznit specifický charakter zkušeností laiků, kteří se s touto sekularizací setkávají ve svém profesním, společenském a rodinném prostředí. Někdy zakoušejí smutek při pohledu na svoji rodinu, jež se s jistou lhostejností vzdaluje víře, cítí se osamělí, když se jim zdá téměř nemožné vyznávat víru veřejně v prostředí, v němž žijí či pracují, potýkají se nepochopením, když se snaží ukázat, že neexistuje nutně rozpor mezi moderním, převážně vědeckým a technickým rozumem a přesvědčením víry. Někteří lidé také hovoří o tom, jak je nesnadné, ve velmi rozmanitých kulturních kontextech, najít správný postoj v aktuálním kontextu náboženského pluralismu. Zde mohou dominikánští laici pomoci celé dominikánské rodině rozvíjením kreativního kázání, které je zakotveno v čitelném svědectví jejich života a jednoznačném vyjadřování.

Závazek dominikánské rodiny sdílet poslání evangelizace může na základě této komplementarity vést k rozpoznání řady naléhavých úkolů. Je jasné, že identifikace těchto priorit je především úkolem každého místního „svatého kázání“, s ohledem na konkrétní realitu, kulturu dané země a její specifickou církevní historii. Domnívám se však, že dnes, v době, kdy se uvažuje o nové evangelizaci rodin, světa vzdělávání a mládeže, je zvlášť nutné spojit reflexi ostatních členů dominikánské rodiny s laiky. Je třeba využívat jejich praktických soudobých vědomostí k lepšímu vymezení toho, jak se evangelizace může setkávat s vědeckými a technickými kulturami, stejně jako s novými sociálními sítěmi. Díky jejich zkušenostem můžeme lépe čelit sekularizaci, a to nejen odstraňováním předsudků ve vnímání církve, ale také otevíráním nových cest svobody pro evangelizaci.

V této době, jež si naléhavě žádá novou evangelizaci, je řád kazatelů podle mého názoru především volán, aby do této dynamiky začlenil svoje poslání, jehož prioritou je podpora laického povolání vnášet evangelium do světa. To by byl skvělý způsob, jak dnes sloužit církvi. Zde bych zvlášť vyzdvihl některé prostředky, jež bychom mohli rozvíjet. Duch, v němž jsou různé skupiny dominikánských laiků povolány žít, se musí vyznačovat radostí, svobodou a prostotou: v této perspektivě byly vypracovány stanovy dominikánských laiků po koncilu.

Sdružení dominikánských laiků mají v celku různých skupin laiků zvláštní odpovědnost, protože se zavázala, že ve svém životě, plně laickém, budou udržovat rovnováhu mezi všemi rozměry tradice svatého Dominika. Musíme zajistit, aby sdružení nabízela tuto možnost života ve škole svatého Dominika, vědomě se odlišující od všech „kontaminací náboženského života“ a vyhýbající se formalismu, jenž by vedl k ustrnutí. A musíme být také otevřeni vůči dalším formám života laiků v naší rodině, právě kvůli již zmíněné rozmanitosti zkušeností. Požadavek evangelizace mládeže nás zavazuje, abychom podporovali skupiny, jež se mohou podílet na koordinaci Mezinárodního hnutí dominikánské mládeže, nikoli jako „pastorační“ skupiny pro mladé lidi, ale spíše jako skupiny, které jsou ustaveny a formovány jako skupiny mladých misionářů pro mládež (se zvláštní pozorností vůči mladým lidem, kteří ještě neobdrželi víru, a těm, kdo žijí vzdáleni od obecných duchovních tradic). Pokládám za důležité, aby se ostatní členové dominikánské rodiny během tohoto roku věnovali naslouchání, poznávání a lepšímu pochopení laického povolání v celku poslání řádu, a tak se intenzivněji podíleli na jeho podpoře.

Budeme-li rozvíjet tuto dynamiku dominikánských laiků, přispějeme tak v srdci církve k prohloubení aktuální reflexe o povaze laického povolání k evangelizaci, jež se týká všech pokřtěných, a také reflexe o přínosu „laických komunit“, které jsou zakotveny v duchovních tradicích, jež se vyznačují zakládáním místních církevních společenství.

Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat... Tento rok nověny k jubileu řádu, věnovaný tématu „Dominikánští laici a kázání“, nám může pomoci hlouběji chápat závazek „poslání kázat evangelium“ v dominikánské rodině. V podstatě je to výzva nám všem, abychom svoji touhu po evangelizaci stále hlouběji zasazovali do tajemství našeho křtu, který nás zavazuje budovat církev ve světě jako svátost spásy. Zvu všechny komunity řádu a všechny komunity a skupiny dominikánské rodiny, aby se v tomto roce zaměřily na další prohlubování této touhy. Vybízím je, aby k tomu využily postní dobu a každý týden věnovaly nějaký čas společnému *lectio divina* nad texty pěti postních nedělí a tak obnovily svá společenství tím, že se vydají po cestě, na níž církev zve katechumeny k znovuzrození skrze radost evangelizace.

*Fr. Bruno Cadoré OP
magistr řádu kazatelů
Prot. 50/14/100 Letters to the Order
Překlad Anna a Dagmar Kopeckých*

PROVINCÍÁL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎ 602 592 174
✉ provincial@op.cz

**MNIŠKY KAZATELSKÉHO
ŘÁDU**

S. M. Dominika Slezáčková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ mnisky@op.cz
web: mnisky.op.cz

S. Marie Pitterová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6, ☎ 220 923 159
✉ monialesop@volny.cz
web: moniales.praha.op.cz

ROZJÍMAVÉ SESTRY**SV. DOMINIKA**

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nemocniční 18
190 00 Praha 9 – Vysočany
✉ sostonah@hotmail.com

**ČESKÁ KONGREGACE
SESTER DOMINIKÁNEK**

S. M. Miriam Hřebačková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
✉ kongregace@dominikan-
ky.cz; web: dominikanky.cz

Konvent sester dominikánek**Katolický domov studujících**

Černá 14, 110 00 Praha 1
recepce: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎ 224 934 856
✉ praha@dominikanky.cz
✉ info@kds.op.cz
web: kds.op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

Lenka Bernadetta Nezbedová
Štědrákova Lhota 76
789 63 Ruda nad Moravou
✉ Nezlenka@seznam.cz
web: zdislavky.wbs.cz

**SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ
SV. DOMINIKA**

P. Antonín Damián Nohejl
Popelnicová 52, 312 06 Plzeň
☎ 602 327 842
✉ semperfides@seznam.cz

LAICKÁ SDRUŽENÍ**SV. DOMINIKA**

Jan Vincenc Horáček
Puškinova 5, 352 01 Aš
☎ 777 296 954
✉ j.horacek@centrum.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Cyril Molnár OP
☎ 515 224 184, 724 320 064
✉ cyril@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
☎ 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
✉ krystalop@volny.cz
web: krystal.op.cz

OLIVA – knihkupectví

Husova 8, 110 00 Praha 1
✉ knihy-oliva@quick.cz
web: oliva.op.cz

**SALVE. Revue pro teologii
a duchovní život**

Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1-Hradčany
☎ 603 229 688
✉ dominika@apha.cz
web: salve.op.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
✉ SITA-cz@quick.cz
web: http://agora.metaphysi-
ca.skaut.org/sita

**VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ
ŠKOLA**

P. Jan Rajlich OP
✉ jan@op.cz; web: misie.op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
85/64, 152 00 Praha 5
✉ info@prolife.cz
web: prolife.cz

**HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT
(OÁZY)**

P. Jan Rajlich OP, oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Kard. DOMINIK DUKA OP

Arcibiskupství pražské
Hradčanské nám. 16
119 02 Praha 1 – Hradčany
☎ 220 392 201 (sekretariát)
fax: 220 515 396
web: www.apha.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství z katolického
světa, redakce@claritatis.cz
web: res.claritatis.cz

**IDI – International Dominican
Information**

http://www.op.org/.../idi

Summa theologiae

krystal.op.cz/sth/sth.php

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

http://www.op.org – centrální
stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka
dominikánů v ČR

op@konference.op.cz

– e-mailová konference

misie.op.cz – apoštolát pro-
vincie

www.dominikani.sk – domi-
nikáni na Slovensku

praha.op.cz – klášter domi-
nikánů Praha

plzen.op.cz – klášter domi-
nikánů Plzeň

olomouc.op.cz – klášter do-
minikánů Olomouc

www.zdislava.cz – klášter do-
minikánů Jablonné v Podjí.

csos.op.cz – církevní střední
odborná škola Bojkovice

www.dominik.cz – stránky
o svatém Dominikovi

tn.op.cz – stránky věnované
fr. Tomáši Josefu Týnovi OP

breviar.op.cz – dominikánský
breviář online